

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ר"ג ע"א

פרשת מקץ

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ר"ב ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

על כותליהון (נ"א גגיהון) דמקדשא, וכל מפתחין בידיהו, ואמרו. עד הכא הוינא גזברין דילך, מכאן ואילך טול דילך.

תרגום לעברית

רבי חזקיה פתח ואמר, (ישעיה כב) משא גיא חזיון מה לך אפוא כי עלית כלך לגגות. בא ראה, הרי פרשוה, בזמן שנחרב בית המקדש והיו שורפים אותו באש, עלו כל אותם הכהנים על כתלי [גגות] המקדש, וכל המפתחות בידיהם, ואמרו: עד כאן היינו גזברים שלך. מכאן ואילך טל את שלך.

טקסט הזוהר

אבל תא חזי, גיא חזיון, דא שכונתא דהות במקדשא. וכל בני עלמא, מינה הוו ינקין יניקו דנבואה. דאף על גב דכל נביאין, קא הוו מתנבאין מאתר אחרא, מגוה הוו ינקין נבואתהון. ועל דא אתקרי איהי גיא חזיון. חזיון, הא אוקמוה, דאיהו חזיו דכל גוונין עלאין.

אָבֵל בֹּא רָאָה, גִּיא חַיִּזוֹן - זֶה הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיָּתָה בַּמִּקְדָּשׁ, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם מִמֶּנָּה הָיוּ יוֹנְקִים יְנִיקַת הַנְּבוּאָה. שָׂאָף עַל גֵּב שֶׁכָּל הַנְּבִיאִים הָיוּ מִתְנַבְּאִים מִמָּקוֹם אַחֵר - מִתּוֹכָהּ הָיוּ יוֹנְקִים אֶת נְבוּאָתָם, וְעַל כֵּן הִיא נִקְרָאת גִּיא חַיִּזוֹן. חַיִּזוֹן, הֵנָּה פְּרִשּׁוּהָ שֶׁהוּא הַמֶּרְאָה שֶׁל כָּל הַגּוֹנִים הָעֲלִיּוֹנִים.

טקסט הזהור

מֵה לָּהּ אֵיפֹה כִּי עֲלִית כָּלָה לַגָּנוֹת, דִּהָא כֵּד אֶתְחַרֵּב מִקְדָּשָׁא, שְׂכִינְתָּא אָתָּא, וְסָלִיקַת בְּכָל אֵינּוֹן אֶתְרִין, דִּהָוָה מְדוּרָה בָּהּ בְּקִדְמִיתָא. וְהָיוּ בָּכָה עַל בֵּית מְדוּרָה, וְעַל יִשְׂרָאֵל דְּאִזְלוּ בְּגָלוּתָא, וְעַל כָּל אֵינּוֹן צְדִיקֵי וְחַסִּידֵי דִּהָווּ תַּמָּן וְאֶתְאַבְּדוּ. וּמִנָּלָן, דְּכִתִּיב, (יִרְמִיָּה לֹא) כֹּה אָמַר יְיָ קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נָהִי בְּכִי תִמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, וְהָא אֶתְמַר. וְכִדִּין קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאִיל לָהּ לְשְׂכִינְתָּא, וְאָמַר לָהּ. מֵה לָּהּ אֵיפֹה כִּי עֲלִית כָּלָה לַגָּנוֹת.

תרגום לעברית

מֵה לָּהּ אֵפֹא כִּי עֲלִית כָּלָה לַגָּנוֹת, שְׁהָרִי בְּשִׁנְחֵרֵב הַמִּקְדָּשׁ, הַשְּׂכִינָה בָּאָה וְעֲלָתָה לְכָל אוֹתָם הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהָיָה בָּהֶם מְדוּרָה בְּרִאשׁוֹנָה, וְהִיָּתָה בּוֹכָה עַל בֵּית מְדוּרָה, וְעַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִלְכוּ לַגָּלוּת, וְעַל כָּל אוֹתָם הַחַסִּידִים וְהַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ שָׁם וְנִאֲבָדוּ. וּמִנִּין לָנוּ? שְׂכִתוּב (יִרְמִיָּה לֹא) כֹּה אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נָהִי בְּכִי תִמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, וְהָרִי נִתְבָּאָר. וְאִזּוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׂוֹאֵל אֶת הַשְּׂכִינָה וְאָמַר לָהּ: מֵה לָּהּ אֵפֹא כִּי עֲלִית כָּלָה לַגָּנוֹת.

טקסט הזהור

מֵהוּ כָּלָה, דִּהָא כִּי עֲלִית סִגְיָא, מֵהוּ כָּלָה. לֹאֲכַלְלָא בִּהְדָּה כָּל חִילִין וְכָל רִתִּיכִין אֲחֵרָנִין, דְּכִלְהוּ בְּכוּ עָמָה עַל חֶרְבֵּן בִּי מִקְדָּשָׁא.

מה זה כָּלֶךְ, שְׁהָרִי כִּי עָלִית זֶה מִסְפִּיק. מַה זֶה כָּלֶךְ? לְהַכְלִיל עֲמָה כָּל הַצָּבָאוֹת וְהַמְרָכָבוֹת הָאֲחֵרִים שְׁכָלָם בָּכו עֲמָה עַל חֲרָבָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

טקסט הזוהר

וּבִגִּין כֶּךָ, מַה לָּךְ אֵיפָּה. אָמְרָה קִמְיָה, וְכִי בְּנֵי בְּגָלוֹתָא, וּמִקְדָּשָׁא אֲתוּקְדָא, וְאַנָּא מַה לִּי הָכָא. שְׂרִיאת וְאַמְרַת, (ישעיה כב) תְּשׁוּאוֹת מְלָאָה עִיר הוֹמְיָה קִרְיָה עֲלִיזָה חֲלָלִיךָ לֹא חֲלָלִי חֶרֶב וְלֹא מִתִּי מִלְחָמָה עַל כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אָמַרְר בְּכִי וְגו'. וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ, (ירמיה לא) כֹּה אָמַר יְיָ מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְגו'.

תרגום לעברית

וּמִשּׁוּם כֶּךָ מַה לָּךְ אֵפֹא. אָמְרָה לְפָנָיו: וְכִי בְּנֵי בְּגָלוֹת, וְהַמִּקְדָּשׁ נִשְׁרָף, וְאַנִּי מַה לִּי כָּאֵן? הֲתַחֲלִילָה וְאוֹמְרַת, (ישעיה כב) תְּשׁוּאוֹת מְלָאָה עִיר הוֹמְיָה קִרְיָה עֲלִיזָה חֲלָלִיךָ לֹא חֲלָלִי חֶרֶב וְלֹא מִתִּי מִלְחָמָה. עַל כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אָמַרְר בְּכִי וְגו'. וְהִנֵּה בְּאַרְנוֹ, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לָהּ (ירמיה שם) כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְגו'.

טקסט הזוהר

וְתָא חַזִּי, מִיּוֹמָא דְּאֲתַחְרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא, לֹא הָוָה יוֹמָא דְּלֹא אֲשַׁתַּכַּח בֵּיהּ לְוֹטִין. בְּגִין דְּכֵד בֵּי מִקְדָּשָׁא הָוָה קָיָם, הָווּ יִשְׂרָאֵל פְּלַחִין פּוֹלְחֵינִין וְקִרְבִּין עֲלוּיִין וְקִרְבָּנִין, וְשְׂכִינְתָא שְׂרִיָא בְּבֵי מִקְדָּשָׁא עֲלִיָּהּ, כְּאֵמָא דְּרַבִּיעָא עַל בְּנֵיָא. וְהָווּ כָּל אַנְפִּין נְהִירִין, עַד דְּאֲשַׁתַּכַּחוּ בְּרַכָּאן לְעִילָא וְתַתָּא. וְלֹא הָוָה יוֹמָא, דְּלֹא אֲשַׁתַּכַּח בֵּיהּ בְּרַכָּאן וְחֲדוּן. וְהָווּ יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן לְרַחֲצֵן בְּאַרְעָא, וְכָל עַלְמָא הָוָה אֲתַזֵּן בְּגִינְיָהּ.

תרגום לעברית

ובא ורְאָה, מִיּוֹם שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לֹא הָיָה יוֹם שֶׁלֹּא נִמְצְאוּ בוֹ קִלְלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁכֵּאֲשֶׁר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, הָיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים עֲבוֹדוֹת וּמִקְרִיבִים עוֹלוֹת וְקִרְבָּנוֹת, וְהַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עֲלֵיהֶם כְּמוֹ אִם שְׂרוּכָצֶת עַל בְּנֵיהָ, וְהָיוּ כָּל הַפְּנִים

מאירות, עד שנמצאו ברכות למעלה ולמטה, ולא היה יום שלא נמצאו בו ברכות
ושמחות, והיו ישראל שרויים לבטח בארץ, וכל העולם היה נזון בגללם.

טקסט הזוהר

השתא דאתחריב בי מקדשא, ושכינתא עמהון בגלותא, לית לה יומא דלא אשתכח ביה
ליוטין, ועלמא אתלטא. וחדוון לא אשתכחו לעילא ותתא.

תרגום לעברית

עכשו שנחרב בית המקדש, והשכינה עמהם בגלות, אין לה יום שלא נמצאים בו
קללות, והעולם מקלל, ואין נמצאות שמחות למעלה ולמטה.

טקסט הזוהר

וזמין קודשא בריה הוא, לאקמא לה לכנסת ישראל מעפרא, כמה דאתמר. ולמחדי
עלמא בכלא. כמה דאת אמר, (ישעיה נו) והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית
תפילתי וגו'. וכתוב, (ירמיה לא) בבכי יבואו ובתחנונים אובילים. כמה דבדמיתא,
דכתוב, (איכה א) בכה תבכה פלילה ודמעתה על לחיה. הכי נמי לבתר, בבכי
יתהדרון. דכתוב, בבכי יבאו וגו':

תרגום לעברית

ועתיד הקדוש ברוך הוא להקים את כנסת ישראל מן העפר כמו שנתבאר, ולשמח את
העולם בכל, כמו שנאמר (ישעיה נו) והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי
וגו', וכתוב (ירמיה לא) בבכי יבאו ובתחנונים אובילים. כמו שבהתחלה, שכתוב
(איכה א) בכו תבכה פלילה ודמעתה על לחיה, כך גם כן לאחר כך בבכי יחזרו,
שכתוב בבכי יבאו וגו'.

הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמוריהם, רבי אלעזר אמר, הכא אית לאסתכלא, אי אינון הוו אזלי ואשתדרו, מה לן למכתב באורייתא, המה וחמוריהם. אלא בגין דכתיב ולקחת אותנו לעבדים ואת חמורינו, בגין כך והאנשים שלחו המה וחמוריהם. בגין דלא ישתארוני אינון וחמוריהון, כדקאמרו.

תרגום לעברית

הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמוריהם. רבי אלעזר אמר, כאן יש להתבונן, אם הם היו הולכים ונשלחים, למה לנו לכתב בתורה המה וחמוריהם? אלא משום שכתוב ולקחת אתנו לעבדים ואת חמורינו, משום כך והאנשים שלחו המה וחמוריהם, כדי שלא ישארו הם וחמוריהם כמו שאמרו.

טקסט הזוהר

פתח ואמר, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו וגו', שהוא בקר דאברהם הוה נהיר, לקיימא עלייהו בזכותיה. כדין זכותא דאברהם קיימא עלייהו, ואזלו בשלם, ואשתזיבו מן דינא. בגין דההיא שעמא, קיימא עלייהו דינא, לאתפרעא מנייהו. בר דזכותא דההוא בקר דאברהם, אגין עלייהו. ואשתלחו מן דינא, דלא שליט עלייהו בההוא זמנא.

תרגום לעברית

פתח ואמר, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו וגו'. אותו הבקר של אברהם היה מאיר לעמד עליהם בזכותו, אז זכותו של אברהם עמדה עליהם והלכו בשלום ונצלו מן הדין, משום שאותה השעה עמד עליהם הדין להפרע מהם, רק שזכות אותו הבקר של אברהם הגנה עליהם ונשלחו מן הדין, שלא שליט עליהם באותו זמן.

רבי יהודה פתח, (שמואל ב כג) וכאור בקר יזרח שמש. דא הוא נהורא, דההוא בקר דאברהם. יזרח שמש, דא הוא שמשא דיעקב. דכתיב, (בראשית לב) ויזרח לו השמש. בקר לא עבות, דההוא בקר לא איהו עבות כל כך, אלא מנגה ממטר. נגה ממטר, איהו מטרא דאיתי מטרא דיצחק, דההוא מטרא אפיק דשא מארץ.

תרגום לעברית

רבי יהודה פתח ואמר, (שמואל ב כג) וכאור בקר יזרח שמש - זהו האור של אותו בקר של אברהם. יזרח שמש - זה הוא השמש של יעקב, שכתוב (בראשית לב) ויזרח לו השמש. בקר לא עבות - שאותו בקר הוא לא כל כך עבות, אלא מנגה ממטר. נגה ממטר - הוא המטר שפא מצד יצחק, שאותו מטר מוציא דשא מן הארץ.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ר"ג ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

דבר אחר, וכאור בקר, בההוא נהירו דבקר דאברהם.

תרגום לעברית

דבר אחר וכאור בקר - באותו אור הבקר של אברהם יזרח שמש, זה הוא יעקב, שאורו באותו אור של הבקר. בקר לא עבות - משום שאותו בקר אינו חשוף, אלא מאיר, שהרי בשעה שפא הבקר, הדין לא שולט כלל, אלא הכל מאיר בצד של אברהם. מנגה ממטר - זהו הצד של יוסף הצדיק, שהוא ממטיר על הארץ להוציא דשא וכל טוב העולם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

